

etergenten

INFORMATION FÖR ANSTÄLLDA VID SUNLIGHT OCH LEVERINDUS 12 · 1977

Från choklad till tvål

Det var för
21 år sedan

GÖSTA KAVEN har tjänat Unilever och Sunlight i 21 år. Det var i oktober 1956 han bytte chokladen (Cloetta) mot slurry och tvål, när han började i Nyköping som fabrikschef. Sedan 1969 har Gösta varit Sunlights tekniske direktör och under en period av skandinavisering var han samtidigt teknisk ledare för de tre Unilever-fabrikerna i Norden, Sunlight, Glostrup i Danmark, Åbo Tvål i Finland och vår egen fabrik i Nyköping. I och med 1977 års utgång kan han, till sina övriga titlar, lägga pensionär.

I detta nummer

- 1 KAVÉN I PENSION
- 2 SUNLIGHTS
SAMARBETSGRUPP
PARKERINGS-
BEKYMMER
- 4 FACKLIGT
- 5 FLICKOR GÖRE SIG...
TVÅLTILLVERKNING
ELLER EJ
- 8—9 ÅRSFEST I
NORRKÖPING
- 10 KONTAKTKONFERENS
- 12 PERSONALMED-
DELANDEN
LÖNEAVD. MEDDELAR

Gösta, om Du tittar bakåt ett slag, vilka beslut, reformer eller förändringar är Du mest glad över att Du kunnat vara med och genomföra?

— Mest glad är jag över de förbättringar vi gjort i fabriken såväl tekniskt som arbetshygieniskt. Fabriken hygieniska standard och arbetsmiljö har väsentligt förändrats till det bättre under senare år. Givetvis har vi även förbättrat tillverkningsprocesser, utrustningar etc, men det mest påtagliga anser jag nog vara inom arbetsmiljön.

Är det något Du stridit för under åren, men av någon anledning inte fått genomfört?

— Jag kan inte påminna mig att

det skulle ha varit något särskilt . . . Neej, faktiskt inte . . . Vi har haft de ekonomiska resurser som krävts för att genomföra vad som ansetts väsentligt.

Rent produktions- och tillverkningsmässigt, var tycker Du de största förändringarna skett?

— Det har skett en hel del över hela linjen. I kokeriet har vi fått en kontinuerlig tillverkningsenhet för grundtvål, på tvålavdelningen mera snabbgående maskin- och på pulverpackningen två snabba fyllningsmaskiner. Tryckeriets båda maskiner har också tillkommit under den här tiden jämte beläggningsutrustning. Bulkhantering av talg är en annan intressant sak. Så det har blivit en del under årens lopp.

Vad har gett Dig den största personliga tillfredsställelsen?

— Det är nog arbetsmiljöförbättringarna såväl inom fabriken som på kontor. Arbetsplatsen är ju den miljö människan vistas i största delen av sin vakna tillvaro. Det är alltså ganska väsentligt att den miljön inte bara är hälsovänlig utan även fyller en del av de krav man kan ställa på trivsel. Tillfredsställelse har också känts arbetet med det nya systemet som produktionsgrupperna innebär med åtföljande förbättrad information och samråd. Personalen kan i dag på ett helt annat sätt påverka skeendet på sin arbetsplats än vad som var möjligt till bara för några år sedan. Det har inte gått så snabbt som jag och många andra önskat, men förändringar i arbetsformer och organisationsstruktur tar lång tid och går man för snabbt fram kan man misslyckas och köra skutan på grund.

Vad hoppas Du av framtiden för Sunlight?

— Att Sunlight ska gå en god framtid till mötes och kunna ge stimulerande arbete för de människor, som

har sin utkomst här. Att lönsamheten ska bli sådan att företagets fortbestånd kan säkras. För om man inte har lönsamhet i företaget så lyckas man inte alla ambitioner till trots. Det ser man allt för tydligt i dag hos många företag som har problem.

Vilka är de närmaste planerna för Din egen del?

— Jag har inte tänkt så mycket på dem ännu, men jag hoppas finna någon stimulerande sysselsättning även i framtiden. Men visst är jag medveten om att det blir en ganska påtaglig omställning. Mitt hus och min trädgård ska jag ägna lite mera tid och av min båt kommer jag säkert att få mera glädje nu. Familjen ska få sin beskärda del, barnen är visserligen utflugna, men jag har ett barnbarn, som kommer ibland och bereder farfar heltids-sysselsättning. Vår collie "Effi", som nu är en gammal respektabel dam med en människoålder på 77 år kräver också sin uppmärksamhet. Filharmoniska Sällskapet kommer jag att ägna mig åt. Hur länge får framtiden utvisa. Jag har funnit den verksamheten stimulerande.

Företaget har ordnat flera mycket uppskattade sk seminarier för anställda, som går i pension inom de närmaste två åren. Har Du inte varit med på något av dem?

— Nej, dessvärre har det inte passat in i arbetsschemat, men när blir det nästa gång? (Enligt vad Red erfar kommer man att samla blivande pensionärer i Stockholm på Sundbyholm utanför Eskilstuna den 12—13 april nästa år. Nog kan väl en nybliven Nyköpingspensionär få hoppa in där?

Reds anm.)

En bärande roll i Göstas liv med Sunlight har hans hustru Astrid spelat. Att vara gift med en företagsledare är också att vara gift en smula med det företag han representerar. I många Sunlight-sammanhang har vi träffat Astrid Käven, icke minst på årsfesterna. På minst 15 av dem har hon stått vid Göstas sida och hälsat välkommen. Göstas arbete har betytt täta resor såväl inom- som utomlands. Astrid har "regerat" ensam på hemmaplan och när så har krävts har hon ställt upp för Sunlight i olika situationer.

Vad kommer Du att sakna, resp se fram emot när Gösta har "skiljt" sig från Sunlight?

— Att även min vardag kommer att te sig helt annorlunda efter Göstas pensionering, det är säkert, säger Astrid. — Vad jag mest kommer att sakna? — Det är nog alla fina kontakter med människor inom Sunlights och Unilevers ram, som jag fått under årens lopp. I många sammanhang har ju vi fruar fått följa med och det har alltid varit trevligt att återse goda vänner

Detergenten

(latin = rengöraren)

Nr 12 1977

ARGÅNG 7

Manusstopp

för nästa nummer den 13 januari.

Utgiven av:

Sunlights Informationsavdelning
Fack, 611 00 NYKÖPING
Tel. 0155/802 00

Ansvarig utgivare:

Gun Sköld

Redaktör:

Daga Lundkvist

Redaktionskommitté:

Britt-Louise Johansson, LO-anslutna
Kalle Johansson, illustrationer
Anders Krantz, Sunlight
Erik Nordström, TCO-anslutna och
företagsnämndens ekonomikommitté
K B Wiklund, Leverindus AB

LÄNSTRYCKERIET NYKÖPING

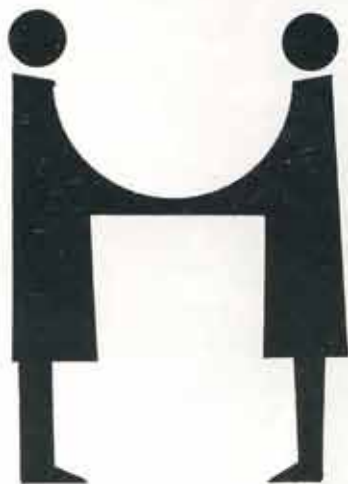

— Vad jag ser fram emot? — Det är att få mera sällskap av Gösta. Under Sunlightåren har han varit mycket lite hemma och de kvällar han kommit hem har alltid varit tillsammans med en stor tjock portfölj. I sällskap med den har han sedan tillbringat återstoden av kvällen efter middagen. Ända till bara för några år sedan har min tid mest gått åt till barnens uppfostran och skolgång. Gösta har helt enkelt inte haft möjlighet pga att han varit så mycket borta. Nu blir det barnbarnet, villan och trädgården för hela slanten. Och så hoppas vi på en bättre sommar än den senaste för nu kan vi utnyttja båten på ett helt annat sätt än tidigare.

Hurudan tror Du han blir som pensionär?

— Till en början rastlös tror jag. Men han kommer säkert att njuta av "tidlösa" mornar med frukost och tidning i lugn och ro. Vi ska umgås med våra vänner och när våren och sommaren kommer blir det målning och småreparationer på villan, allt sådant som vi förut inte hunnit med. Det kommer nog att gå fint och jag ska minsann hålla honom med jobb.

Vi hoppas att Astrid och Gösta, som många andra av våra pensionärer, då och då kommer ner och hälsar på sina gamla "kompisar".

Sunlights Samarbetsgrupp i Styrelsefrågor (SIS) hade årets sista möte den 20 december i Nyköping. I gruppen deltar från arbetstagar sidan **Erik Nordström**, PTK, Nyköping. **Karl-Erik Sveiby**, PTK, Stockolm. Suppleanter är Roine Eriksson och Erik

Karlsson, LO. Från företagsledningen deltar hela direktionen, d v s **Rolf Lindman**, VD. **Olle Gunnarsson**, ek dir, **Carl Folcker**, försäljningsdir, **Göran Carle**, pers dir, **Gösta Kaven**, fabrikschef och **John Willats**, marknadsdir.

Frågan om vad som behandlas i Samarbetsgruppen har ställts till redaktionen och vi bad därför att få en titt i föredragningslistan och fick veta att mötet den 20:de bl a skulle ta upp följande frågor: "Femårsplan 1978", "Offertorganisation", "Undersökning av tvåltillverkningskostnader", "Expansion av verksamheten" samt slutbehandling av "Frågor, svar och åtgärder", Sunlights frågeundersökning. Eftersom tidningen redan var i produktion när sammanträdet hölls ber vi att få återkomma i nästa nummer med mera iformation.

Bekymmer på parkeringsplatsen

Vi är just nu inne i den mörkaste årstiden och i mörkret är alla kattor grå. Förra året hade vi en mycket tråkig tendens till skadegörelse på parkeringsplatsen i Nyköping. En intryckt dörr, en anseilig repa utefter en sida, var ett par skador som måste åtgärdas. Men även småsaker, som inte krävde omedelbar åtgärd, observerades.

Sådana här företeelser är synnerligen trista, icke minst därför att det ligger nära till hands att misstänka arbetskamrater. Tänk på solidariteten!

På förfrågan hos Länsförsäkringsbolaget svarar man, att bästa rekommendationen om man skadar en parkerad bil är att ge sig till känna till bilägaren. För blir man iakttagen och vittnen finns så blir domen som för smitning — dagsböter och prick i körkortet. I vilket fall ska man anmäla till försäkringsbolaget om man inte föredrar att betala reparationskostnaden ur egen ficka (bonusskäl). Vissa försäkringsbolag lämnar prisuppgift på vad skadan kan kosta och därefter kan man bestämma huruvida man vill gå via försäkringen eller ej. Den som bevisligen fått sin bil skadad på parkeringsplats, men inte vet vem den skyldige är, kan anmäla till Trafikförsäkringsföreningen, som i vissa fall betalar äna upp till hela självriskan.

Ett tips, efter förra vinterns urusla parkeringsdisciplin, vore kanske att i år dela in de parkeringsplatser, som ligger vid el-uttagen, med hjälp av röda sträck på rören. Förhoppningsvis kunde folk då sikta in sig mellan markeringarna. □

SIF-KLUBBARNAS ÅRSMÖTEN

Som i korhet meddelades i förra numret har SIF-klubbarna i Nyköping och Stockholm haft årsmöte. Nyköpingsklubben hade sitt onsdagen den 23 november i fabriken Hörsal. Mellan 45—50 personer hade samlats när ordföranden **Henry Hultgren** öppnade mötet. Till mötesordförande valdes ombudsman **Bo Devert** från avd i Södertälje och till sekreterare **Lisbet Ek**. Efter sedvanliga punkter på en årsmötesagenda var man framme vid punkt 13 "val av styrelse". Ny ordförande för två år blev enligt valberedningens förslag **Monica Lundberg**. Övriga medlemmar i styrelsen är **Karin Andersson, Kurt Holmgren, Henry Hultgren, Norma Larsson, Folke Lundquist** och **Kjell Norin**.

Därefter följde val av en lång rad funktionärer. Bland dem förhandlingsdelegationen, som för det kommande verksamhetsåret består av **Monica Lundberg** (obligatorisk), **Henry Hultgren, Kurt Holmgren** och **Folke Lundquist**.

Till representant för tre år i Sunlights Centrala Samarbetsgrupp i Styrelsefrågor valdes **Henry Hultgren**, som efterträder Erik Nordström.

Under punkten 15 på agendan "aktuell facklig information" informerade **Bo Devert** om den nya semesterlagen, vilken även han, som många andra, ansåg mer än nödvändigt tillkrånglad och svårtolkad.

Under "övrigt" utspann sig en stundom ganska livlig diskussion om SIF:s sätt att agera. Några hävdade att SIF måste anta en något tuffare och stramare hållning.

Årsmötet avslutades med en enkel trivsamt supé i matsalen.

LISBET EK avtackades med blommor efter sex aktiva år i styrelsen. I nya styrelsen ingår: NORMA LARSSON, KURT HOLMGREN, KARIN ANDERSSON, KJELL NORIN och sittande HENRY HULTGREN och MONICA LUNDBERG. 7:de man, FOLKE LUNDQUIST, var inte närvarande på årsmötet.

SIF-klubben i Stockholm hade sitt årsmöte torsdagen den 24 november i konferensrummet på 16 tr i Hötorgs-city. Ca 50 medlemmar hade samlats när ordföranden **Kerstin Meuller** öppnade mötet.

Som ordförande för årsmötets fortsatta förhandlingar valdes **Inger Olsson**, representant på Gibbs.

För de flesta styrelsemedlemmarna gick mandattiden ut, men den nya styrelsen fick ändå ingen större ommöblering, eftersom fyra medlemmar omvaldes, två hade ett år kvar av mandattiden och endast en nyvaldes. Alltså omvaldes **Kerstin Meuller**, Svenska Unilever, som ordförande, vidare blev det

omval för **Christina Bergman**, Expedo, **Sune Nilsson**, Svenska Unilever, och **Gun Sköld**, Sunlight. Ett år kvar av mandattiden har **Vidar Bjelke**, Gibbs, och **Tommie Liljeberg**, Sunlight (fältkåren) och ny i styrelsen är **Marianne Lowén**, Svenska Unilever.

Ake Lindberg, som av sagt sig omval, tackades av Kerstin Meuller för sitt mångåriga jobb, som klubbens kassör.

Precis som i Nyköping, avslutade även stockholmarna sitt årsmöte med trevlig samvaro och supé i "avkopplingsvån" på 10:an. För den övningen svarade med den äran **Rolf Aderöf**, **Arne Klingström** och **Raine Sjöberg**.

Stockholms-klubben har redan konstituerat sin styrelse och överst tv ser vi CHRISTINA BERGMAN, stud omb, VIDAR BJELKE, förhandl deleg, MARIANNE LOWÉN, kassör, nederst fr v GUN SKÖLD, sekr, KERSTIN MEULLER, ordf, och SUNE NILSSON, förhandl deleg. Frånvarande: Tommie Liljeberg.

NYA SEMESTERLAGEN

Årets julklapp

I och med att vi tar steget in i nästa år — 1978 — har vi fått minst en ny lag, som berör det stora flertalet människor i aktiv ålder. Det är den **nya semesterlagen**. Den träder alltså i kraft från den 1 januari 1978 och innehåller ganska många nyheter. Lagen ska kompletteras med avtal och förhandlingar pågår redan mellan arbetsmarknadens parter. När ett kollektivavtal har blivit klart återkommer vi mera i detalj till lagen. Redan nu kan i korthet nämnas att

Semesteråret ändras och omfattar nu tiden 1 april—31 mars. Motsvarande tid närmast före semesteråret kallas för **intjänandeår**.

Hur lång blir semestern?

Den blir fem veckor — 25 arbetsdagar — för varje semesterår. Något krav på intjänande finns inte, utan ledigheten utgår i princip redan under första anställningsåret. Man skiljer dock på **semesterledighet med lön** och **semesterledighet utan lön**. Semesterlönen utgör 12 % av semesterlönegrundande inkomst under tjänstetiden, dvs 1 april—31 mars året innan. Särskilda regler finns vid byte av anställning och korttidsanställning.

Hur ska semestern förläggas?

Kollektivavtal ska träffas om medbestämmanderätt avseende förläggning av semesterledigheten. Men om inte annat avtalas så ska den anställda kunna få fyra veckors sammanhängande ledighet under juni—augusti.

Får man spara semester?

Den som har rätt till mer än 20 betalda semesterdagar får spara en eller

flera av det överskjutande antalet dagar. Sparad semester ska läggas ut inom fem år från utgången av det semesterår då den sparades. Den anställde väljer vilket år den sparade semestern tas ut.

Hur blir det för dem som haft längre semester än den lagstadgade?

I princip kommer de flesta, som enligt tidigare avtal haft rätt till längre semester än den lagstadgade, att få behålla denna rätt. Alla som berörs av sådant avtal kommer att få information om semesterätten vid ett senare tillfälle.

Hur klarar vi övergången till de nya bestämmelserna?

För att så smidigt som möjligt klara övergången till den nya semesterlagen så är det nödvändigt att all resterande semester tas ut snarast möjligt och **absolut senast den 31 mars 1978!**

Från personalavdelningen kommer man snarast att skicka ut besked till dem som har kvar outtagen semester i år och be dem planera så att de kan ta ut sina resterande dagar **senast den 31 mars 1978**.

Som de flesta redan hört och sett i såväl radio som dagspress så var det tydligen någonting alldeles unikt, det vi hade för oss på Sunlight i Nyköping den 7 december. En dag då maskinerna fick vara tysta, men i lunchrum och på fabriksgolvet var ändå full aktivitet av annan sort där stundtals diskussionens vågor gick höga.

I stora matsalen höll VD:arna **Rolf**

Lindman och **Ingvar Eriksson** information om sina företag i 3 x 2 timmars pass. Ingvar berättade om Leverindus' mångsidighet, företagets kunder och deras krav, vilket är orsaken till Leverindus' stora produktsortiment. Från Leverindus tillhandahåller man inte enbart produkter utan erbjuder även service och systemlösningar till sina kunder.

Information varvades med MBL

Rolf Lindman berättade att den budget, som satts för Sunlight för 1977, inte nåtts, men i den satsen har vi sällskap med många andra företag. Planer och utsikter för 1978 gick också igenom och Rolf fastslog, att Sunlight förvisso inte är ett företag i kris, men ett företag med kostnadsproblem, som alla inom företaget tillsammans ska försöka lösa.

Forts sid 11

Flickor göre sig ej besvär

”Är Du i 20-årsåldern och klar med värnplikten? — Vill Du utbilda Dig till säljare? — Har Du körkort och tycker om att resa? — Har Du någon teknisk utbildning?”

Så börjar en av Leverindus' annonser där man söker en säljaspirant som så småningom kan bli storkökskonsulent. Förutsättningarna är att man kan svara ja på ovanstående frågor samt fyller vissa andra krav.

Det är ganska många som reagerat

på den här annonsen och hört av sig till Redaktionen. Man anser formuleringen direkt avvisande för kvinnliga sökande. I och med första raden "...klar med värnplikten?" har man sorterat ut det kvinnliga könet, menar många.

Detergeten träffade Östen Lindberg, säljledare för storkökskonsulenterna och frågade honom.

Är det så att man på Leverindus inte alls är intresserad av kvinnliga säljare?

— Vi har absolut inget emot tjejer och vi hade många kvinnliga sökande

på den här annonsen — trots värnplikten. En flicka var med — bland fyra, som kvalificerade sig till slutomgången. Att hon inte fick jobbet berodde inte på att hon inte fullgjort värnplikten utan på andra skäl.

Vilka?

— Det är ett tungt jobb, som kräver en god portion fysisk styrka. Man ska kunna ge sig in i diskanläggningar och annan maskinell utrustning, för reparationer och monteringar. Bara verktygsutrustningen i sig väger en hel del. Så redan vid telefonkontakt backade en del kvinnliga sökande ur när de fick höra om jobbets art.

Det är säkert riktigt, det Du säger, men verkar det inte väl nonchanlant att börja en annons så här?

— Det är tydligt att man bör se över formuleringen av annonser. Och jag tror säkert vi har arbetsuppgifter inom Leverindus' säljavdelning, som flickor klarar alldeles utmärkt, men just det här jobbet, som den här annonsen gällde, tror vi inte är lämplig för en flicka. Det är ett kombinerat jobb av sälja och service.

Tvåttillverkning i Norden eller ej?

Under senare delen av oktober och första hälften av november har vi på anslagstavlor kunnat läsa det meddelande, som i mitten av oktober lämnades till de anställda vid Sunlight/Vinolia i Danmark, beträffande överflyttning av den danska tvåttillverkningen till Västtyskland. I meddelandet hette det bl a att för att förbättra Sunlight/Vinolias otillfredsställande ekonomiska resultat har direktionen föreslagit att

- 1) tvåttillverkningen överföres till Västtyskland, där betydande drifts-ekonomiska fördelar uppnås genom storskalproduktion i modern tvåttillverkning och
- 2) minskning av fabriken fasta omkostnader och därtill knutna administrativa omkostnader, vilket kan uppnås genom rationaliserade rutiner.

Meddelandet slutar med en kommentar från vår egen VD, Rolf Lindman, som säger:

”Bakgrunden till detta förslag är att vårt danska systerföretag sedan flera år haft otillfredsställande ekonomiskt resultat. — Sunlight i Nyköping berörs inte av det danska förslaget, eftersom vi inte tillverkar någon tvål för Danmark. En ev överflyttning till Nyköping av den danska tvåttillverkningen har icke bedömts ekonomiskt fördelaktigt jämfört med Västtyskland.”

Personalorganisationerna inom Sunlight reagerade omedelbart på meddelandet med ett telex till kollegerna i Danmark och ett till Rolf Lindman. Detergeten har frågat organisationerna om andemeningen i meddelandet och vad man hoppats uppnå med det.

— I nämnda telex till kollegerna i Danmark uttryckte vi helt enkelt vår

Roine Eriksson

medkänsla med dem i den situation de hamnat i, säger Fabriksrepresentant, Roine Eriksson och PTK:s Erik Nordström. För dem måste det ju betyda minskat antal arbetstillfällen.

Till Rolf Lindman framhöll vi vikten av att om beslut om nedläggning verkställs, så bör i så fall den danska tvåttillverkningen flyttas till Nyköping. Vi har en anläggning med överkapacitet!

Men Lindman säger ju i sin kommentar att en förflyttning till Sverige inte bedömts som ekonomiskt fördelaktig. Är inte det förklaring nog?

Erik Nordström

— Vi tror inte riktigt på det. Att Västtyskland har så mycket bättre möjligheter än vad vi egentligen har. Vad vi erfarit har där gjorts investeringar på tvåsidan, vilka naturligtvis måste utnyttjas. Fördelar ligger naturligtvis i långa serier, men det finns också fördelar i att tillverka inom den marknad där man säljer. Dessutom anser vi att den svenska marknaden ligger ett steg före, såväl tekniskt som produktkvalitetsmässigt.

Menar ni att koncernen borde vara beredd att t o m betala lite grand för att behålla en tillverkning av tvål i Norden?

— Koncernen borde ha så stort ansvar så att man inte kastar sig över den vinstökning, som en tvåltillverkning i Västtyskland för tillfället ger, menar Roine. — De fördelar man har där i dag kanske inte finns om några år. Västtyskland är i lika hög grad utsatt för det internationella ekonomiska läget, valutor etc som vi är. Vi tror detta är en kortsiktig lösning. Centralt inom Unilever sitter förmodligen någon, som tror på centralisering i sig.

Tror ni vår egen tvåltillverkning är i farozonen?

— Ja på sikt så, om vi inte lyckas göra något så vi blir effektivare och bättre än andra, tror både Erik och Roine. — Möjligen kan vi ha ett försteg i att vår arbetarstäm är så "mogen" att det gick att arbeta med en

förenklad organisation, säger Roine. — Kanske skulle vi också kunna tillföra någon annan typ av tillverkning. Vi har anläggningar som inte utnyttjas tillfullo. Sulfonering, blekning av fett etc och säkert på ytterligare några avdelningar finns det överkapacitet.

— Vi talade i vårt telex om koncernens sociala ansvar för sysselsättningen, säger Erik. I den meningen avser vi givetvis inte att vi på sikt ska bibehålla en olönsam tillverkning. Vi menar, att det är koncernens ansvar att skaffa andra arbetstillfällen genom bättre långsiktig planering.

— I Sverige har koncernen många verksamheter på gång, men varje enhet är starkt avgränsad. Den övergripande bedömningen sker i SUFAB och där, alltså i koncernledningen, måste de olika företagsenheterna genom sina resp VD och arbetstagarrepresentanter aktivt verka för förnyelse på de olika verksamhetsarterna. En förnyelse som måste vara till gagn för företag, koncern och anställda, avslutar Erik organisationernas syn på den här frågan.

Rolf Lindman har fått ta del av Roines och Eriks synpunkter och ger följande kommentar till dem:

— Den danska tvålfrågan och vår egen tvåltillverkning i Nyköping har utförligt behandlats vid både konferensen och informationsträffarna. — Sammanfattningsvis kan sägas att en kostnadsundersökning ska göras och det är min förhoppning att den ska visa att vi är konkurrenskraftiga inom företaget i Sverige och så att vi kan fortsätta med tvåltillverkning i Nyköping. Men synnerligen viktigt är också att vi totalt för hela företaget har en god lönsamhet.

Bridge-mästerskap

Som meddelades i förra numret av Detergenten spelades årets koncernmästare i bridge i Nyköping den 3 december. 18 par deltog.

Sunlight och Leverindus har glädjen se mästarparet i sina led. Årets bästa par och alltså Unilever-mästare blev:

Lennart Kempe—Ove Johansson,

Nyköping på 107 poäng

2. C Cederholm—U Wikland, Margarinbolaget, 80 poäng
3. Laszlo Arato—Leif Wahlstedt, Sunlight, 75 poäng
4. Åsa Fogelberg—Christian Wiechel, Sunlight, 71 poäng
5. Margit Blixth—A-G Franzén, Sunlight, 50 poäng

Jultochten rapporterar att tre personer är säkrade för Vasaloppet. Det är fjolårskämparna Bengt Källman och Bertil Risberg, instrumentsektionen resp data, som får sällskap med Bernt Ljungqvist, laget.

ANDY och VIM önskar alla Detergent-läsare en ren och trevlig Helg med den bifogade färgglada almanackan.

FEST ✧ FEST ✧ FEST ✧ FEST ✧ FEST ✧ FEST

"Hallå där!" — Säj, vaktmästarn". Folket trycker på, första bussen har anlänt till Borgen och alla är angelägna att skaffa sig en bra plats.

Festkommittéerade **BENNY JÄGEBERG** och **ROLAND WIDÉN** tar en sista inspektion över drinkarnas mångfald tillsammans med äkta makarna **SOLVEIG** och **DAGNY**.

Den finländska sång- och musikgruppen "Cumulus" var suveräna i snabb textning när de på noll-tid drog igen "Säkkijärven polkka".

De Sunlight-anställda i Nyköping har begått årets begivenhet. Årsfesten! Fredagen den 23 november gick den av stapeln för mer än 20:de året i följd på Folkborgen i östgötametropolen Norrköping. I år hade festen en finsk/engelsk inramning, dels tack vare finländaren, i rappet pensionären, tekniske direktören och platschefen **Gösta Kavén**, som gjorde sin sista årsfest som värd, dels tack vare efterträdaren, blivande tekniske direktören, engelsmannen **Terry Clarke**.

Minst 680 personer, Sunlightare med äkta hälfter eller "sambör", hade samlats upp i bussar runtom i stan för transport till Folkborgen. Vid pass 18.30-tiden anlände fordonen och avlämnade sina laster och vid 19-tiden satt alla till bords när Gösta Kavén hälsade välkommen och hoppades att alla, som traditionen har bjudit i årtal, skulle ha en trevlig kväll tillsammans. Där satt vi nu med en lækker smörgås med palvad (= basturökt) skinka på under näsan, när en krume-lur steg in på scen, som stundtals hade det lite "raddigt" (knepiggt på finlands-svenska) med sin neeesa. Det var Mumin-trollet, som dagen till ära hade övergett både snusmumrikar, knyten, homsor och filifjonkor för att som konferencié bidra till stämningen på vår fest. När Mumin hade fjomsat fram och tillbaka ett par gånger med svansen vårdslöst slängd över axeln och initierat snapsvisor och alla hade sjungit finurliga texter till finska melodier (måste vara Mumin som författat texterna) jo, då kom kvällens absoluta toppengrej. Den finländska sång- och musikgruppen Cumulus! Dom hade allt. Musikalitet, charm, sång- och spelglädje, precision.

Sedan försvann han (kanske för att leta efter sin neeesa) och upp på scenen kom VD **Rolf Lindman** och Gösta Kavén för att dela ut utmärkelser i form av nålar, guldlockor och diplom. Inte mindre än 29 anställda hade kvalificerat sig för något av dessa. Nio st var dessvärre förhindrade att närvara, men kommer naturligtvis att få sitt ändå.

FEST ✧ FEST ✧ FEST ✧ FEST ✧ FEST ✧ FEST

Bland 15-åringarna, som förresten var dussinet fullt i år, förekom ett par ovanligheter. T ex makarna **Börje** och **Maria Josefsson**, som startade sin Sunlight-bana samma år och följaktligen fick var sin guldklocka. Till ovanligheterna hör också att man får guldklocka en andra gång. Det fick nämligen **Ragnar Bergman** på kontorstjänst. Ragnar var anställd under en tidigare period mellan sept 1937 och maj 1954 och hann alltså då få en klocka. Sedan slutade han och sökte sin lycka som skolvaktmästare.

— Men jag trivdes aldrig, berättar Ragnar, jag förstod att jag hade gjort en miss. Jag längtade tillbaka till kompisarna och det goda kamratskapet. Jag hade jobbat på nästan alla avdelningar och hade vänner överallt. Så jag återvände när tillfälle gavs och har alltså hunnit avverka 15 år igen och nu blir jag nog kvar till pensionen. Det är ett som är säkert, säger Ragnar med eftertryck. Säg sen att man inte följer strikta regler inom Unilever!

När alla fått sina presenter och blivit omsorgsfullt avtackade steg **Sven Andersson** fram för att å såväl jubilarers som övriga festbesökares vägnar tacka för alltihopa. Uppvaktningar, fest och mat. Det gjorde han, såväl som alla andra som hade något att säga, föredömligt kort och samlat. Sedan var det dags för det kanske mest efterlängtrade av allt — **DANSEN!!!**

Ett nöje var det att få dansa till Löpsjötorparns orkester. Samspelta som ett enda instrument. Men så hade också merparten av orkestern umgåtts sedan barnsben. Gruppen består nämligen av Pappa Löpsjötorparn själv och tre söner + en kompis.

P.S. Om Du lovar att inte säga något, så kan Gala-Petra, avslöja att det riktiga Mumin-Trollet inte kunde komma utan vidtalade **Benny Jägeberg** på Leverindus att han skulle ställa upp i Mumins kläder. Visst var han bra? — Vem som hade gjort dekorationerna, undrar Du? — Naturligtvis **Kalle Johansson**. Han kommer inte undan ens som pensionär.

GÖRSTA KAVÉN hälsar på sin landsman — Herr Mumin.

En lycklig och glad klockör för andra gången, RAGNAR BERGMAN.

TERRY CLARKE, något konfunderad? Begår sin första större svenska fest. Th har han INGEGERD (Carl) FOLCKER och tv MARGARETA LINDELL, hustru till 30-åringen Calle. Längst bort skymtar AKE NILSSON tillsammans med LILLY (Eric-Malmö-depå) ISAKSSON.

BERTIL RISBERG lägger glatt in en prill... nej en glassbit var det medan KALLE FREDIN håller hustrun EIVOR på avstånd. Längst bort DAGNY FREDIN och th ARNOLD BRUNBERG, portvakt och "flaggförvaltare" till vardags håller även här flaggorna i topp.

FÖRETAGSNÄMND? INFORMATIONSMÖTE?

Kårt barn har många namn. Sunlights Företagsnämnd självdog i princip i och med att Fabriksklubben i april i år förklarade sig icke längre beredd att merverka i de former för samarbete, som följde de gamla och uppsagda avtalen. Företagsnämndssammanträde var då utlyst till den 12 maj.

Företagsledningen ändrade emellertid rubricering för mötet och kallade på ovan nämnda dag till "Informationssammanträde", som i stort sett berörde samma personer och frågor som tidigare i Företagsnämnden. Nästa Informationssammanträde utlystes efter det mötet till den 5 oktober. Nu blev det inte så. Det datumet flyttades fram till ett senare i oktober, som i sin tur flyttade fram till den 18 november och då hette sammanträdet "Kontaktkonferens" och skulle hållas utanför fabriken närmare bestämt på Nya Stora hotellet i Nyköping.

Mötet var en sk "arbetskonferens" och skulle inte refereras. Detergenten har emellertid erfarit att en punkt på agendan hette "Fackets syn på företaget" och har därför frågat några av organisationernas representanter om deras synpunkter och då framför allt vad de fick ut av konferensen. Bli det här en form som ersätter alla tidigare varianterna av möten när det gäller kommunikation mellan företagsledning och fackliga företrädare?

— Nej, säger **Henry Hultgren**, SIF. — jag tror inte att den här formen av möte kommer att ersätta tidigare företagsnämndsmöten. — Den här konferensen kan man mera karaktärisera som en hopslagning av tidigare chefskonferens på Skogshöjd i Södertälje och Företagsnämndsmöte.

— Det jag fick ut av konferensen var främst av den information som gavs om företagets situation. Den var mycket bra och ingående. Beträffande fackets syn på företaget, framförde vi från SIF:s håll bl a att vi avser att man nu inte kan ta bort mer folk från utvecklings- och konstruktionsavdelningarna om vi även i framtiden ska ha en lönsam och rationell fabrik. **Vi måste ha kvar förutsättningarna för en fortsatt hög utvecklingstakt i Sverige. Det är A och O för fabriken fortbestånd.**

Roy Krantz, var en av Fabriksklubben representanter på konferensen och han instämmer gärna med Henry i superlativerna om företagets information att den var synnerligen detaljerad och öppen — Det bästa jag hört hittills i den vägen, säger Roy. — Att resultaten som visades inte var så lysande, det är ju en annan sak. — För övrigt tror jag på den här formen av möten, även om detta var lite för stort. För många människor engagerade och för få som får tillfälle att säga något.

Roy Krantz är också lite tveksam till om företaget verkligen gör vad som kan göras för att skaffa alternativa arbetstillfällen.

— Man påvisade visserligen en mängd olika exempel, säger Roy, på

vad som gjorts, men det stupade alltid än på det ena än på det andra. Är det möjligen så att man kanske begär för höga vinster av de olika alternativen? Och därför vågar man inte satsa? Det verkar så. Detta medför ju att beläggningen i den här fabriken, som jag ser det, kommer att minska, vilket ter sig synnerligen oroande. En annan oroande utveckling är att man överhuvudtaget inte vill investera i nyetableringar eller i nya idéer inom de svenska företagen.

I informationen visades också att indirekta kostnaderna i Sverige är så höga att man nu måste skära en viss procentsats tvärs över. Det är fel, tycker jag. Vissa avdelningar skulle behöva utökas med någon man för att maskineriet ska kunna hålla igång och där borde man i stället få öka de indirekta kostnaderna. Det borde bedömas från fall till fall. Det finns kanske vissa funktioner inom företaget som idag inte är så nödvändiga, som de har varit och där skulle man skära rejält och inte bara göra ett generellt kap. Ibland är man ute och tafsar på fel ställen, enligt min uppfattning. Men allt detta kan ju också vara ett led i en planerad utveckling mot att vi ska sträcka vapen. Då ska man helt enkelt inte investera.

Ja, mina tankegångar efter kontaktkonferensen är lite dystra, men jag känner mig lite besviken just nu och tycker att det hela börjar gå åt fel håll.

Göran Karle, Sunlights personaldirektör, menar att kontaktkonferensen var ett experiment. —Vi försöker tillsammans med fackklubbarna att hit-

ta nya former för information om utvecklingen i företaget och hur vi på olika håll ser på företagets situation. Syftet var att få en bred presentation och diskussion om var företaget befinner sig och att en större grupp chefer och fack-representanter skulle få tillfälle att mötas omkring detta. Vi var ungefär 45 deltagare, varav ca hälften kom från fack-klubbarna. För detta hade vi anslagit en hel dag mot tidigare en halv dag på företagsnämndens tid.

Tiden medgav alltså en mycket fylig information. Men i en så här stor grupp blir det tyvärr ofta svårt att få igång en diskussion. Om den här typen av konferens upprepas måste man tänka på att diskussionen i någon form stimuleras. Exempelvis kan man dela upp sig i mindre grupper under vissa delar av programmet. Ännu är det emellertid inte bestämt om den här konferensdagen kommer igen under nästa år. I januari har AU (arbetsutskottet) sammanträde och då ges tillfälle att ta ställning till olika idéer omkring hur informationsmötet ska arrangeras under 1978.

Information . . . *forts från sid 5*

Den andra timmen av informationen ägnades åt "ordet fritt". Bland de frågor som togs upp till diskussion var nedläggningen av den danska tvåtillverkningen och om detta innebär att även tvåtillverkningen i Nyköping är ifara. (Denna fråga behandlas även i särskild artikel på sid 6).

Rolf kommenterade också det förslag, som lades fram av Roine Eriksen på kontaktkonferensen, nämligen om färre nivåer inom produktionen. Rolf menade att både produktionschef och arbetsledare är oundgängliga i da-

gens läge. Båda fyller en väsentlig uppgift genom ett stort tekniskt kunnande, som utnyttjas väl och hjälper till att höja produktiviteten.

Roine, som var med vid de två sista mötena, förklarade att hans förslag med fyra nivåer var något generaliserat och instämde i att man **i dag** kanske är betjänt av både arbetsledning och produktionschef, men ansåg att på sikt kunde antalet nivåer minskas och därmed kunde alla också få en mera meningsfull sysselsättning.

Som avslutning tackade Roine företaget för en nyttig dag. En fin gest, som han hoppades skulle ge utbyte. Informationen är nyttig och grupparbetena har varit givande — man har kommit varandra mycket närmare.

MBL-utbildning pågick under sex timmar lite här och var i grupper i fabriken och på matrummen. Man behandlade och svarade på frågorna i häftet "Förändra Din arbetsplats". Bland diskuterades sådant som personalpolitik, arbetets organisation, företagsledningsfrågor, arbetsmiljö etc. Den mesta tiden ägnades dock åt att diskutera produktionsgrupperna.

Några omdömen om informations- och utbildningsdagen var:

- Informationen var nyttig och bra.
- Förstod kanske inte allt om staplar och diagram, men det är intressant att få veta hur det går och vad som planeras.

- Att få både information och utbildning på samma dag är en god idé. Grupparbetena har givit en hel del intressanta synpunkter, men framför allt gett oss tillfälle att lära känna varandra bättre.

Rolf Lindman lämnade samma information om Sunlight till Stockholmsanställda, måndagen den 12 dec.

PERSONAL- meddelanden

Vi gratulerar till

60 år

Sigvard Fredriksson, lagret, 6 1
Birgit Carlsson, data, 19 1
Harry Kärngren, tvåladv, 5 2
Ragnar Lövgren, anläggnavd, 10/2

40 år i tjänst

Ake Persson, Stockholm, 15 1

30 år i tjänst

Nils Skärlund, Stockholm, 26 1

20 år i tjänst

Ingrid Nyman, tvåladv, 13 1
Sture Engman, kalkyladv, 14/1
Bertil Olsson, lagret, 20 1

TACK ✧ TACK

Ett hjärtligt tack för uppvaktningen på min 75-årsdag.

Nils Gustavsson

Ett hjärtligt tack till AB Sunlight och till arbetskamrater för blommor och present jag fått mottaga vid min pensionering.

Hilmer Andersson

Ett hjärtligt tack till företaget och arbetskamrater för uppvaktningen på min 50-årsdag.

Per Hortlin

15 år i tjänst

Gunnar Lindahl, Leverindus, 1/1
Clas-Göran Andersson, redovisn, 14/1
Viola Eriksson, tvåladv, 28/1

10 år i tjänst

Jurun Hansén, tvåladv, 28/1
Kurt Holmgren, kalkyladv, 5/2
Bertil Risberg, data, 12/2
Eva-Lena Calmtorp, Stockholm, 12/2

Vi säger välkommen till

Marguerite Franzén, städadv, 26/8
Birgitta Samuelsson, driftlab, 3/11

Vi säger adjö till

Gun Pettersson, städadv, 25/11

DÖDSFALL

Pensionären Ivar Larsson, tidigare pulvertillv, avled den 23 oktober 1977 i en ålder av 66 år.

Med anledning av Ivar Larssons bortgång vill vi tacka AB Sunlight och arbetskamraterna för vänligt deltagande.

Iris Larsson

Löneavdelningen meddelar

Debetsedel på slutlig skatt enligt 1977 års taxering samt preliminärskatt för 1978 ska EJ inlämnas till löneavdelningen.

UNDANTAG

De som anställdes efter den 1 november 1977 måste lämna in debetsedel på slutlig skatt senast den 2 januari 1978 samt på preliminär skatt den 31 januari 1978.

Om Du själv betalar in kvars-katt måste Du senast den 2 januari 1978 uppvisa kvitto eller intyg från lokala skattemyndigheten på att skatteavdrag inte ska göras.

För att samtliga på avdelningen ska få tillfälle att ta ut sin kvarvarande semester så kommer löneavdelningen att ha stängt från 77-12-27 till 77-12-31.

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR
önskar vi på löneavdelningen.

